

ALT URGELL

periòdic quinzenal d'Esquerra

Número solt 20 centims.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Ciutat: 5 pessetes any.

Fora i Andorra: 6 pessetes.

Estranger: 7 pessetes.

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Carrer Estudis, 8 (Casal d'Esquerra)

Telefon, num. 83

Portantveu del Comité Executiu Comarcal de l'ALT URGELL (Esquerra Republicana de Catalunya)

EDITORIAL

GORA EUZKADI AZKATUTA

Ahir era Catalunya. Avui es Euzkadi. Poc a poc les nacionalitats ibèriques van redreçant-se, plantant cara al govern central.

Es realment simptomàtica aquesta lluita existent, entre els pobles Hispànics que senten renàixer la seva personalitat, i el govern de Madrid.

Els centralistes, tancant els ulls, volen desconèixer les realitats del país que desgovernen. Formats amb l'idea absurda de l'Espanya única, volen fer creure que l'esperit espanyol és l'esperit de Castella, i fora d'aquest criteri no accepten res que el contradigui.

En aquesta tesiura, sols tenen el signe de l'hispanitat les creacions de Castella.

Els demés, catalans, bascs, etc., pel sol fet de reivindicar la nostra personalitat, en mala hora perduda, cometem un crim de lesa-pàtria, som uns traïdors.

Si nosaltres catalans o els bascs, no podem lliurement pretendre regir els nostres pobles, si les nostres llengües nascudes i desenrotllades en terres ibèriques són considerades estrangeres, si les nostres coses són befades i escarnides pels qui més haurien d'exaltar-les, si nosaltres dels governs centrals en rebem continuament més greuges que beneficis, jo pregunto: Quina ha d'ésser la nostra posició?

Els primers separatistes són els de l'ampla Castella al negar el segell de l'hispanitat als nostres costums, a les nostres lleis, a la nostra llengua.

No pretenem, com ells fan, un predomini de les nostres característiques nacionals per damunt de la resta dels pobles ibèrics. Les nostres aspiracions són més petites. Sols volem un lloc en el concert de les nacions ibèriques, on sense menyspreu per ningú hi poguem viure tots, lliurement units pels pactes que entre si volguem establir.

Rectifiqui el Govern central la seva línia de conducta, envers els pobles que, com Catalunya i Euzkadi lluiten suara per la seva llibertat. No faci amb la seva conducta, impossible el retorn harmònic d'aquests pobles al conjunt ibèric, com impossible féu el retorn de Portugal.

En aquests moments en que el poble basc, lluita virilment per la reconquesta de la seva personalitat, nosaltres des d'aquest quinzenal, portantveu d'Esquerra Catalana de les comarques de l'Alt Urgell, complint amb el nostre deure, ens posem al seu costat; i que sàpiguin, que així com en el conflicte originat per la llei de Contractes de Conreu, feren seva la nostra causa, ara també nosaltres fem nostre el seu plet nacional.

La seva causa és la nostra. La nostra causa és la d'Ells, i així enllaçats els nostres ideals, en els moments històrics que passen, cridarem junts amb la força que dona l'unió.

Visca Euzkadi!

Visca Catalunya!

Feixisme i comunisme

Molt sovint es sent parlar del feixisme i del comunisme com de dues coses iguals o semblants; certs esperits que deuen considerar-se per damunt dels «arrauxats extremismes», quan volen donar la sensació d'una posició serena i equànime deixen anar el tòpic «ni feixisme ni comunisme». Volem fer creure, els que es diuen liberals, que el feixisme i el comunisme són dues coses igual i igualment exerables.

I en la realitat res més buit i sense sentit que vulguer catalogar aquest dos règims polítics en una mateixa classificació. A partir de la forma de manar: per dictadura, les diferències dels dos règims es fan sempre més profundes, fins arribar al més complet antagonisme.

El feixisme i el comunisme són dictadures, però ja es difereixen en els subjectes que exerceixen aquesta dictadura: El feixisme es declara dictadura personal. Naturalment que no pot ésser ho, perquè un individu no pot imposar-se a diversos milions d'individus; Mussolini va pujar al poder ajudat pels industrials i la burgesia espantats pel creixement del socialisme i els atemptats dels anarquistes, i si ara pot haver canviat d'apoi i recolzar-se en les forces armades no per això haurà de fer el que li mani la camarilla que l'aguanti al poder, que amagada per la gran figura de cartró del dictador pot moure's i actuar amb més llibertat i impunitat; el feixisme en donar-se la forma de dictadura personal no fa més que evidenciar una falsetat de les tantes que el mimen de dalt a baix. El comunisme és manifestament una dictadura de grup: si Stalin avui es troba al front de l'URSS no és per imposició personal sinó perquè representa el pensament de la majoria del Par-

tit Comunista Rus, únic dictador del país dels Soviets, que malgrat no comptar pas un milió d'afiliats, controla i dirigeix totes les activitats importants de l'estat, dels estats autònoms, dels organismes econòmics, culturals etc.; el Partit Comunista Rus no és ni una xarona Unió Patriòtica ni un partit feixista al qual pugui entrar qualsevol persona disposada a fer de pistoler; partit nascut en la clandestinitat, havent de lluitar amb tots els desavantatges contra la Rússia imperial, és una agrupació d'hommes que prèvia renúncia de tot plaer es sotmeten a la disciplina del grup, per conseguir un nou ordre social: entrar al partit suposa renunciar a tot sou superior a un tipus establert i els aspirants han de demostrar en tres anys d'admissió condicional que són prou voluntariosos i dignes de formar-ne part; tant forta és la disciplina del partit governant a Rússia, que molts comunistes convençuts no es senten capaços de formar-ne part.

Les dictadures com a conjunt de sistema polític són règims tancats: fixades les normes i condicions del regim públic per la voluntat d'un o d'un grup, sortir-se d'aquelles normes és difícil per ja coacció moral i material que s'exerceix sobre els ciutadans: el feixisme com a sistema tancat porta l'entronització d'un subjecte i per delegació la dels subalterns, que estableixen la seva infalibilitat, de forma que si poguessin imposar totalment el seu criteri, podrien exercir l'absolutisme més complet, i indefinidament.

El comunisme també règim tancat porta en el seu naixement la llavor que ha de destruir-lo si no aconsegueix un fi social; fill el comunisme de la revolta dels oprimits i predicant aquesta re-

P. III